

KARDINALOVA HOMILIJA
PRIGODOM 12. OBLJETNICE SMRTI SLUGE BOŽJEGA
KARDINALA FRANJE KUHARIĆA

(Zagreb, katedrala, 11. ožujka 2014. godine.)

Liturgijska čitanja: Iz 55,10-11; Mt 6,7-15

**Draga braćo u biskupskoj i svećeničkoj službi,
redovnici i redovnice, bogoslovi, sjemeništarc,
redovnički kandidati i kandidatice;
draga braćo i sestre!**

1. Među obilježjima korizmenoga vremena, uz post i dobra djela, Crkva posebno naglašava važnost molitve. Od svih molitava što ih izgovaramo najpoznatija je i najprisnija Molitva Gospodnja, ona koja započinje zazivom Boga kao našega Oca. To je temeljna molitva nas kršćanskih vjernika. I premda nam je prirasla srcu; premda smo je usvojili u obiteljskom domu i čini nam se sama po sebi razumljivom, ona je najneobičnija i najsnažnija molitva koju imamo. Razlog je tomu činjenica da nam sâm Gospodin tu molitvu stavlja na srce i potiče da je molimo. Nju posvema prožima Božji Duh.

Ta je molitva dana učenicima na zamolbu da ih Isus nauči moliti. On im je mogao iznijeti puno toga što se tiče pristupa molitvi i raspoloženju srca; mogao je povezati razne događaje iz povijesti spasenja i navode iz Svetoga pisma te na složen način naširoko obrazlagati kako se s molitvom nositi u životnim okolnostima. No, Isus ih uči tek sedam zaziva koji su sadržani u molitvi 'Oče naš'. Pa ipak, u tim su zazivima uključene i sve naše duhovne i vremenite potrebe.

Divna je spoznaja da nam je tu molitvu podarila Božja Riječ, ona koja ne dolazi na svijet bez donošenja ploda, kako nam je to navijestio prorok Izaija. Zato molitvu Oče naša trajno preporučujem kao svakidašnju

molitvu, kao sadržaj o kojemu tijekom korizme trebamo razmatrati i osobno i zajednički. Braćo i sestre, tu molitvu unosite u svoje obitelji; molite je u raznim prigodama obiteljskoga života: od jutarnje i večernje molitve supružnika i djece do molitve za obiteljskim stolom; poučavajte djecu da usvoje ne samo njene riječi, nego i duboki sadržaj koji iz nje izvire.

Nije slučajno da se, od starine do danas, tijekom pripreme za krštenje odraslih Molitva Gospodnja, uz 'Vjerovanje', tumači i razlaže, kako bi novokrštenici uronili u otajstvo svoje vjere. I mi, dragi vjernici, moleći tu molitvu svakoga se dana možemo pitati: Koji je to zaziv najvažniji upravo za današnji dan s njegovim brigama, poslovima, susretima?

2. Braćo i sestre, imajući u korizmi pred sobom križ svoga Gospodina, uočavamo da je i 'Oče naš' građen poput križa. Najprije zazivamo Gospodina trima zazivima koji se odnose na nebesko kraljevstvo, a zatim slijede četiri zaziva u kojima iznosimo svoje duhovne i tjelesne potrebe. 'Oče naš' tako pokazuje svoju okomicu, os koja se proteže i koja nas usmjeruje prema nebu, kao i vodoravnu os koja nas usmjeruje prema zemaljskoj stvarnosti i našim blišnjima.

U tome se očituju bitna obilježja kršćanstva. To isto nalazimo i u Božjim zapovijedima: u Deset Božjih zapovijedi i u zapovijedi ljubavi prema Bogu i blišnjima. Razvidno je da je uvijek na prvome mjestu okomita os i odnos prema Bogu. Ako toga odnosa nema, povezanost među ljudima nema se na što osloniti i vodoravna os gubi svoju nosivost glede vrijednosti. Zbog toga, usprkos svim drukčijim ponudama i prijedlozima u današnje vrijeme, vidimo da i društvo koje odbacuje odnos prema Bogu, koje taj odnos smatra suvišnim i problematičnim, ubire i plodove koji ne mogu utažiti ljudsku glad te je svaki napredak i na drugim područjima, pa i u gospodarstvu, upitan i često bez mjere.

Povijest nam je toliko puta potvrdila da ondje gdje se čovjek u svojoj sebičnosti odriče pogleda prema nebu i sama zemlja postaje sve pustija i nepodnošljivija. 'Oče naš' nas učvršćuje u istini da ljudskom životu punina ne dolazi od ljudskoga, nego od božanskoga, i samo se s Bogom može ljudskije i humanije živjeti.

3. Danas, spominjući se smrti sluge Božjega kardinala Franje Kuharića, u svjetlu Gospodnje molitve lako možemo vidjeti da je Kardinalov život izvirao upravo iz nadahnuća i zaziva koje sadrži 'Oče naš'. Uzmemo li zazive u cjelini ili odvojeno, susrest ćemo čovjeka koji je služio Crkvi, čovjeku i svojem narodu tako da bi se očitovao Božje očinstvo; da bi Božja svetost bila vidljivija; da bi se vršila Božja volja, a ne ljudska sebičnost i da bi među ljudima živio sklad nebeskoga kraljevstva. Koliko je samo truda uložio da ne nedostaje kruha života; pozivao na opraštanje i pomirenje, kako s Bogom, tako i s ljudima; borio se protiv svega čime zlo nagrđuje svijet te unosi trpljenja i suze.

Njegova nas predanost u služenju Evanđelju potiče da se ne umorimo vjerovati kako Božja riječ uvijek donosi plod. Ona se ne vraća Bogu, a da pritom nije zahvatila čovjeka. Bio je svjestan da je tu zahvaćenost i plodnost teško vidjeti kada je u iskustvima ljudi usađen križ, ali nije posustajao; nije se olako dao pokolebati. Svoje je misli, riječi i djela pročišćavao Evanđeljem. Zato je 'Oče naš' ostao vidljivim u tragovima koje i mi možemo slijediti.

4. Prije dvadeset godina (10. i 11. rujna 1994.) kardinal Kuharić je kao zagrebački nadbiskup dočekaio blaženog, a uskoro i svetog papu Ivan Pavao II., prigodom njegovog prvog velebnog pohoda Hrvatskoj. Sveti je Otac upravo tada, ovdje u Zagrebu, govorio o Molitvi Gospodnjoj i poručio nam je: »'Oče naš' uistinu sadrži u srži određeni nacrt društva, koje ne samo da isključuje svako nasilje, nego se u svakom svom vidu izgrađuje prema načelima bratske solidarnosti. [...] Ta kultura solidarnosti prenosi se posebno preko iskustava u obitelji. [...] Nužno je da obitelji budu istinske 'škole ljubavi': obitelji duboko ujedinjene i otvorene cijelom društvu; obitelji u kojima je ljudski život prihvaćan sa svetim poštivanjem od trenutka začeća i gdje se odgaja za ljubav prema svakom ljudskom biću, bez podjele na prijatelje i neprijatelje« (Propovijed na Hipodromu, 11. rujna 1994.). Baš je tu istinu, braćo i sestre, da Molitva Gospodnja u sebi nosi nacrt društva, kardinal Kuharić svjedočio na iznimno prepoznatljiv način. Bio je pastir u vremenima snažnih, ali prilično jasnih podjela na ideološkoj razini.

Uočavao je, prokazivao i uklanjao zlo koje je razdiralo obitelji, društveno tkivo i cijeli narod. Zalagao se za evanđeosku istinu, znajući da samo ona ima snagu opstati, liječiti, davati snagu i tješiti.

Danas možemo reći da podjele nisu nestale, ali su drugačije naravi; razdori nisu utihnuli, ali su dobili drugačije predznake, ideologije nisu uminule, samo ih je zahtjevnije raščlaniti. No, težnje ostaju važeće i danas. Naše društvo i danas vapi za radošću Evanđelja, za solidarnošću koja jedina može biti temelj pravednijih odnosa, za zdravim i čvrstim obiteljima kao temeljnim zajednicama i Crkve i društva.

5. Mogli bismo posegnuti za ranijim godinama, ali prigoda dvadesete obljetnice prvog Papinog pohoda Hrvatskoj i skore kanonizacije pape Ivana Pavla II. kao i tridesete obljetnice završnoga slavlja Euharistijskoga kongresa u Mariji Bistrici, dobar su povod da večeras istaknemo i poneku misao našega kardinala.

Tako iste, 1994. godine, u Misi za domovinu (29. svibnja 1994.), oslonivši se na misao da se »država gradi mudrošću, savješću, poštenjem, slobodom i slogom«, kardinal Kuharić kaže sljedeće: »Stoga se očekuje od Sabora i od svakog sabornika da s punom odgovornošću i ozbiljnošću, promišljenim argumentima pomaže kako bi se zaista stvarali zakoni pravedni, mogući i uspješni u svojim primjerima. Sabor je odgovoran narodu, a ta odgovornost dobiva punu važnost i dostojanstvo kad se ima svijest odgovornosti u svojoj savjesti i pred Bogom.

Izvršna vlast nosi odgovornost za primjenu zakona da se osigura dostojan život osobe, obitelji i cijele zajednice. Sudstvo također nosi u svojoj neovisnosti od zakonodavne i izvršne vlasti odgovornost da donosi pravedne sudske odluke kako bi se zaštitila prava građana, spriječile povrede tih prava kao i općeg dobra cijele države.

Nužno je da svaki nosilac bilo koje te odgovornosti bude čovjek koji svojom čovječnošću, nesebičnošću, skromnošću i poštenjem čini mnogo dobra i zaslužuje poštovanje, potporu i pravednu prosudbu svoga djelovanja« (Kardinal Franjo Kuharić, *Mir je djelo pravde. Propovijedi, poruke, apeli 1988-1994.*, Glas Koncila, Zagreb, 1995., str. 353); naglasio je Kardinal.

6. U okviru proslave Jubileja Zagrebačke biskupije, Kardinal je istaknuo: »Zanimljivo je da je proslava devetstoljetnoga jubileja Zagrebačke Crkve bila prožeta svjetlom međunarodne godine obitelji«. Upozorivši na sakramentalnu vrijednost braka, Kardinal kaže: »Ljubav koja je egoizam, koja u drugome traži svoj interes, svoju zabavu, svoj profit – to nije ljubav. Ljubav je nesebičnost.

Zato je prema Božjoj zamisli nešto sasvim drugo, obitelj je nešto sasvim drugo nego kako to misli ovaj svijet. Posebno ova civilizacija koja je zanijekala svrhunaravnost čovjekova bića, koja je zanijekala duhovnu bit čovjekova bića, njegovu vječnu budućnost i materijalistički shvaća čovjeka i brak, ima krivi pojam ljubavi. To je egoizam u dvoje« (Kardinal Franjo Kuharić, *Mir je djelo pravde. Propovijedi, poruke, apeli 1988-1994.*, Glas Koncila, Zagreb, 1995., str. 314-315).

Na završnome slavlju Nacionalnoga euharistijskoga kongresa u Mariji Bistrici (9. rujna 1984.), Kardinal je u svojoj homiliji upozorio da je u izvoru bratstva među ljudima »Bog kojemu upućujemo molitvu: 'Oče naš!' Isus nas je tako učio moliti«.

U tadašnjim komunističkim okolnostima upozoravao je: »i najsuvremenija iskustva pokazuju da bolji svijet, za kojim svi ljudi dobre volje teže, bez obzira na različita uvjerenja, nije moguć bez duhovnih vrijednosti; nije ostvariv bez objektivnih moralnih načela. Put u ljudsku sreću samo je onaj po kojem Bog i čovjek hodaju zajedno!«

Dragi vjernici, to je bio put učvršćivanja našega naroda u molitvi i slavlju Euharistije. Ti stupovi nacionalne duhovnosti: obitelj u molitvi i uronjena u vrijednosti Euharistije ne smiju oslabiti! Zato se kao Crkva ne smijemo prestati zalagati za obitelj, njenu upućenost na Boga, kao i za nedjelju koja je za kršćane dan Gospodnji.

7. Draga braćo i sestre, uistinu se iz misli u misao, iz rečenice u rečenicu, iz susreta u susret, mogla dodirnuti čežnja kardinala Franje Kuharića da hrvatski narod i društvo prihvate Isusovu riječ, molitvu i djela kao svoja načela. Znao je da sve drugo razjedinjuje i udaljava od sreće. Kao

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA

Tiskovni ured

HR-10000 Zagreb, Kaptol 31

tel: 01/4894-878

mob: 099/3126 605

www.zg-nadbiskupija.hr
tiskovni@zg-nadbiskupija.hr

vjernici čvrsto vjerujemo da naš sluga Božji kardinal Franjo tu svoju gorljivost i sada iznosi pred Gospodina u neizrecivoj ljepoti neba.

Molimo zajedno s njim da nas Gospodin nadahnjuje za dobro; otvara oči za vrijednost Božje blizine koju zazivamo u Isusovoj i našoj molitvi; da nas jača te ne klonemo pred ponudama zla, i da tako potrebno zajedništvo u hrvatskom narodu učvršćujemo nesebičnim zalaganjem za dobro svakog čovjeka.

Dok zahvaljujemo za život i djelo našega kardinala Franje također u zajedništvu Crkve, molimo tijekom godine na nakanu koja je i njemu tako draga: da naš blaženik Alojzije Stepinac uskoro bude proglašen svetim. Ta misao o svetosti i zagovoru onih, čiji je život gorio svjetlom ljubavi, neka nas jača na putu zauzimanja za dobro naše Crkve i hrvatske Domovine.
Amen.